

γιαδών. Ραγιαδες δὲ καλοῦνται, ὡς γνωστόν, οἱ ἡγεμόνες τῆς Ἰνδίας, οἵτινες θεωροῦνται καὶ διὰ τοῦτο πολεμικοί.

Πρῶτος τῶν ραγιαδῶν τούτων ἦτο πρὸ τῆς ἀγγλικῆς κατακτῆσεως ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ κατοικῶν ἐν Δελί, πόλει διαβόητῳ καθ' ὅλην τὴν Ἀσίαν διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸν πλοῦτον.

Εἶναι δὲ ἡ Δελί πόλις ἀρχαιοτάτη τῆς ὁποίας ἡ καταγωγή κρύπτεται εἰς τὰ σκότη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοικῶν αὐτῆς συνέκειτο πάλαι ἐκ δύο ἑκατομμυρίων ψυχῶν, ἀλλὰ σήμερον μόλις ἔχει διακοσίας ἢ τριακοσίας χιλιάδας.

Μέχρι τῆς τελευταίας τῶν Ἰνδῶν ἐπαναστάσεως οἱ Ἄγγλοι, καὶ τοὶ ἐξουσιάζοντες τὴν Δελί, εἶχον ἀφήσει ἐν αὐτῇ ἡγεμόνα ἐγχώριον ὅστις εἰ καὶ δὲν εἶχεν ἡγεμονίαν, ἔφερον ὁμοίως τὸν ἐξῆς πομπωδέστατον τίτλον· α Δεσπότης τῆς οἰκουμένης, βασιλεὺς βασιλέων, κέντρον εὐδαιμονίας, κύριος ὑποτελής τῆς ἐντίμου ἑταιρίας τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν ἀπίστων, ἀνώτερος τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ, καὶ κύριος τῆς γῆς ἀπὸ τῆς μίας εἰς τὴν ἄλλην θάλασσαν. »

ΑΜΑΛΙΕΙΟΥ

ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ εἰπομέν τινα περὶ τῶν ἐνιαυσίω ἐξετάσει τῶν γενομένων ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τοῦ Κ. Παπαδοπούλου καὶ ἐν τῷ Ἀρσακίῳ Παρθεναγωγείῳ. Σήμερον δὲ προσθέτομεν ὅτι τοιαῦτα ἐγένοντο καὶ εἰς ἄλλα καταστήματα, οἷον τὸ Ἀμαλίου ὄργανοτροφείου, τὸ Παρθεναγωγεῖον τοῦ Κ. Σουρμελῆ, κ. τ. λ.

Τὸ Ἀμαλίου ὄργανοτροφεῖον, ὡς εἶπομεν ἄλλοτε, α σκοπὸν ἔχει τὰ μορφώση φρονίμων καὶ κοσμίας παρθένων, χρηστὰς οἰκοδεσποίνας, ἐν λόγῳ χρησίμων εἰς τὴν κοινωρίαν γυναικας. Ὡς δὲ ἐν αὐτῷ διδάσκονται ἀπλῶς ὅσα καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, πρὸς τούτοις δὲ καὶ χειροτεχνήματα καὶ ἄλλα γυναικεῖα ἔργα.

Τὸ ὄργανοτροφεῖον τοῦτο ἰδρύθη, ὡς γνωστόν, πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, μετὰ τὴν ἐκ τῆς χολέρας πανωλεθρίαν διοικούμενον δὲ ὑπὸ τὴν κραταίαν καὶ ἀγρυπνον προστασίαν τῆς Μεγαλειότητος Βασιλείσεως παρ' ἐπιτροπῆς δεσποινῶν, ἀπέφερον ἄχρι τοῦ νῦν ἀξίους λόγου καρπούς, ἠθοποιῶν καὶ χρησίμων καθιστάνον εἰς τε ἑαυτὸ καὶ τὴν κοινωρίαν πολλὰ ἐγκαταλελειμένα καὶ ὄργανα πατρὸς καὶ μητρὸς κοράσια.

Αἱ ἐφετινὰ αὐτοῦ ἐξετάσεις ἐγένοντο δημοσίᾳ τὴν 10 τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Μεγαλειότητος προστατίδος. Κατὰ δὲ

τὴν ὑποβληθεῖσαν γενικὴν κατάστασιν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ, τὸ Ἀμαλίου ὄργανοτροφεῖον ἐν τῷ διαστήματι ἐτῶν τεσσάρων εἰσέπραξε μὲν δρ. 802,766, ἔχει δὲ σήμερον περιουσίαν καθαρὰν ἐκ δραχ. 443,889. Καὶ σημειωτέον ὅτι ἐκ τῶν εἰσπραχθέντων ἐδαπάνησεν ἀξιόλογον ποσὸν εἰς ἀνάγεσιν μεγαλοπρεποῦς οἰκοδημήματος, ἔσπου θέλουσι μετοικήσει ὅσον ὁπω τὰ κοράσια.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κορασιῶν τούτων σύγκαιται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκ 44, πρὸς συντήρησιν τῶν ὁποίων καὶ διδασκαλίαν ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ Ἀρσακίον σχολικὸν ἔτος δρ. 17,557.

Τὸ Παρθεναγωγεῖον τοῦ Κ. Σουρμελῆ, πρὸ τριῶν ἐτῶν ἰδρυθέν, προοδεύει ὑπὸ τῆς ἀγρυπνον ἐπιμελείαν τοῦ ἰδρυτοῦ κατὰ τε τὴν μάθησιν καὶ τὴν χρησιότητα τῶν ἐν αὐτῷ διδασκόμενων. Αἱ ἐξετάσεις ἀπέβησαν εἰς ἄκρον εὐδόκιμοι, ὡς μιστυρεῖ μάλιστα ὁ κατωτέρω παρατιθέμενος λόγος, ὃν ἀπήγγειλεν ὁ Κ. Φ. Ἰωάννου, μέλος τῆς ἐφορευτικῆς αὐτοῦ ἐπιτροπῆς τὴν 28 τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου.

Τὸ ἐν Σύρα οἰκοτροφεῖον τοῦ καθηγητοῦ Κ. Ν. Πετρῆ εἶναι διετὲς τῆς ἡλικίας. Ἀλλ' εἰ καὶ νέον εὐδοκιμεῖ διαφερόντως, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν. Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ διευθυντοῦ εἰ ἐν τῷ οἰκοτροφείῳ νέοι ἀκροῶνται μὲν τῶν ἐν τῷ βασιλ. Γυμνασίῳ καὶ ἐν τῷ μετ' αὐτοῦ συνηνωμένῳ Ἑλληνικῷ σχολείῳ ὡρισμένων μαθημάτων, προπαιδεύονται δὲ ἐντὸς τοῦ οἰκοτροφείου ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου, τοῦ καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν, αὐτοῦ τοῦ Κ. Πετρῆ καὶ δύο ἄλλων διδασκάλων, εἰς τῶν ὁποίων διδάσκει καὶ τὴν Γαλλικὴν. Κατὰ τὸ Ἀρσακίον σχολικὸν ἔτος τὸ οἰκοτροφεῖον περιεῖχε 18 μαθητὰς πάντες δὲ, πληρ' ἐνδὸς ἀπελθόντος εἰς τὰ ἴδια, ἐξετασθέντες δημοσίᾳ παρέσχον δείγματα προόδου, καὶ προήχθησαν εἰς ἀνωτέρας τάξεις· οἱ ἡμίσεις δὲ ἐξ αὐτῶν ἠρίστευσαν. Μετὰ τῶν οἰκοτρόφων τούτων συνδιητάτο καὶ συγεσποῦδαζεν ὁ εὐφρῆς υἱὸς τοῦ συναίτου διοικητοῦ τῆς Χίου, ὀθωμανὸς μὲν τὸ γένος, ἀλλ' ἀξιεπαίρως ποθῶν τὴν ἐκμάθησιν τῆς θείας γλώσσης τῶν ἐνδόξων ἡμῶν προγόνων. Ἴδου ὁ λόγος τοῦ Κ. Φ. Ἰωάννου

« Ἀξιότιμοι Κύριοι καὶ Κύριαι.

Ἡ Κραταίος μονάρχης καὶ ἐνδοξὸς ἔθνους κραταιοῦ καὶ ἐνδόξου, Ναπολέων ὁ μέγας, κρίνων ἀνεπιτήδεια πρὸς τὸν σκοπὸν πάντα τὰ πρὸ αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ παιδαγωγικά συστήματα, ἠρώτησέ ποτε, ὡς λέγεται, τὴν Κυρίαν Καμπάν, ἐξαιρετὸν παιδαγωγὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ εὕρισκομένην· τί ἄρα ἔλειπεν, ἵνα τῆς γαλλικῆς νεολαίας ἡ ἀγωγή καταστῆ τοιαύτη, ὅποια προσῆκεν; ἡ δὲ ἀπεκρίθη. Μητέρες. Ὁ αὐτοκράτωρ, θαυμάσας τὴν εὐστοχίαν τῆς βραχυτάτης αὐτῆς ἀποκρίσεως, ἀνεφώνησε· Μητέρες! ἰδοὺ πλήρες παιδαγωγικὸν σύστημα ἐν μιᾷ λέξει. Καὶ ἀληθῶς, πᾶσαι αἱ παι-

δαγωγικαὶ θεωρίαι, ὅσας ἄνδρες σοφοὶ καὶ ἀκριβεῖς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἔτασται μετὰ μακρὰν πείραν καὶ ἐπιμελῆ παρατήρησιν σχηματίζουσιν, ἀποβαίνουσι μάταιαι καὶ ἀτελεσφόρητοι, ὅταν λείπωσιν αἱ ζωογονοῦσαι αὐτὰς μητέρες. Διὰ τοῦτο, διότι εἰς τῆς μητρὸς τὴν ἄμεσον ἐπιρροὴν καὶ ἰσχυρὰν ἠθικὴν ἐπίδρασιν ὑπόκειται κυρίως ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴν πρώτην τῆς ζωῆς του ἐπιτασίαν, καθ' ἣν ἡ φύσις αὐτοῦ εἶναι τὰ μάλιστα εὐδιάπλαστος· ἐκ τῆς μητρὸς προέρχονται αἱ πρῶται ἠθικαὶ ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας λαμβάνει εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐρχόμενος, καὶ αἱ ὁποῖαι μένουσι κατὰ πάντα τὸν λοιπὸν βίον οὕτω δυσεξίτηλοι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ὅπως τὸ πρῶτον χρῶμα τὸ διδόμενον εἰς τὸ λευκὸν καὶ καθαρὸν ὑφασμα' ἐκ τοῦ στόματος τῆς μητρὸς ἀκούει πρῶτον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ· παρ' αὐτῆς πρώτης διδάσκεται τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, τὴν βᾶσιν ταύτην παντὸς ἠθικοῦ νόμου, τὴν ῥίζαν πάσης ἠθικῆς πράξεως· ὑπὸ τῆς μητρὸς πρώτης ὁδηγεῖται εἰς τὴν διάγνωσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, τοῦ πρακτέου καὶ τοῦ φευκτέου, καὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς πρώτης ἐμφυτεύεται εἰς τὴν τρυφερὰν του καρδίαν ἢ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἢ πρὸς τὸ κακὸν εὐδιάθεσις καὶ κλίσις, ἣτις μετὰ τὴν ἠλικίαν κρατυνομένη καθιστᾷ αὐτὸν πολίτην χρηστὸν καὶ ἀγαπητὸν, ἢ πονηρὸν καὶ μισητὸν παρὰ πᾶσιν. Ἀλλ' ἐνῶ ἀληθεύει ὅτι εἰς τὴν προσήκουσαν τῶν πολιτῶν ἀγωγὴν ἀπαιτοῦνται χρῆσταί μητέρες καὶ φρόνιμοι, ἀληθεύει ὁμοίως καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ὅτι εἰς τὴν μόρφωσιν μητέρων χρηστῶν, ἀξίων τῶν ἰδίων τέκνων παιδαγωγῶν, ἀπαιτεῖται ὀρθὴ αὐτῶν ἀγωγὴ ἐν τῇ ἀπκλῇ ἠλικίᾳ. Ἡ ὀρθὴ ἄρα τῶν κορασίων ἀγωγὴ, ἅτινα εἶναι ὑπὸ τῆς φύσεως ὀρισμένα νὰ καταστῶσι ποτε μητέρες, ὑποτίθεται βᾶσις τῆς διαπλάσεως χρηστῶν πολιτῶν, ἐκ δὲ ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ ἠθικὴ κατάστασις καὶ κατὰ μέγα μέρος ἡ εὐημερία ἢ δυσημερία αὐτῆς τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, ὡς ἐξ ἀτόμων εὐπαιδευτῶν ἢ κακοπαιδευτῶν συγκροτουμένης καὶ δι' αὐτῶν ὡς ὀργάνων τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς κυβερνωμένης. Ἐφ' ὧν, ἐάν βλέπωμεν ὅτι πολιτεία τις νοσεῖ ἠθικῶς, ὅτι ἐν αὐτῇ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἐξασθενεῖται, ὅτι ἡ θρησκεία ὀλιγοῦρεται, ὅτι ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη ψυχραίνεται, ὅτι ἡ ἀρετὴ καὶ τιμιότης χλευάζεται, ὅτι ἡ πονηρία δὲν μισεῖται, ὅτι ἡ ἀλήθεια διαστρέφεται, ὅτι τὸ ψεῦδος προβαίνει εἰς τὸ μέσον καθ' ἡμέραν θρασύτερον καὶ ἀκούεται ἀνεκτότερον, ὅτι τὸ πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς νομίμους ἀρχοντας σέβας μαραινέται, ὅτι ἡ ὀφειλομένη πρὸς πάντας πίστις καταφρονεῖται, ὅτι τῶν ἠθῶν ἡ ἀγνότης ἐκλείπει, ὅτι οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ παραλύονται, ὅτι ἡ πολυτέλεια καὶ σπατάλη καὶ τὰ τούτων σύντροφα κακὰ ἐπικρατοῦσι καθ' ἡμέραν καὶ δουλαγωγοῦσιν ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, πλουσίους καὶ πένητας, ἅς μὴ ἀμφιβάλλωμεν ὅτι βαθυτέρα τῶν κακῶν τούτων ῥίζα καὶ κυριώτερα αἰτία εἶναι ἡ ἐν τῇ τοιαύτῃ κοινωνίᾳ παραμέλησις ἢ ἐπιμέλεια τῆς παιδαγωγίας. Εἶναι δὲ

ἀδύνατον νὰ ὑγιάνῃ ἢ οὕτως ἔχουσα πολιτεία, ἐὰν δὲν ληθῆ σύντονος ἐν αὐτῇ φροντίς περὶ τῆς ὀρθῆς ἀγωγῆς τῶν νέων, καὶ οὐχ ἥττον περὶ τῆς προσήκουσας τοῦ θήλεος γένους παιδείσεως, ἐξ ὧν αἱ χρῆσταί μητέρες, αἱ πρῶται καὶ φυσικαὶ παιδαγωγοὶ τῶν ἀνθρώπων, αἱ πρῶται γεωργοὶ καὶ φυτοσπόροι τῶν τρυφερῶν καρδιῶν. Τὴν μεγάλην ἐπιρροὴν τῆς τῶν νέων ἀγωγῆς ἐπὶ τῆς ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς καταστάσεως τῆς πολιτείας συνιδόντες πολλοὶ τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν ἔθεσαν πρώτιστον καὶ κυριώτερον τῆς νομοθεσίας τῶν μέρος τὰς περὶ τῆς παιδείσεως διατάξεις. Ἡ νομοθεσία τοῦ Μίνωος ἐν Κρήτῃ κυριώτερον ὑποκαίμενον εἶχεν ἔρρυθμόν τινα τῶν νέων καὶ ὁμοίμορρον ἀγωγὴν· ὁ δὲ Λυκούργος κατὰ τὸν Πλούταρχον· « τὸ εἶλον καὶ πᾶν τῆς νομοθεσίας ἔργον εἰς τὴν παιδείαν ἀνήψεν. » Ἐκ τῶν εἰρημένων καταφαίνεται, πόσον ἀναγκία εἶναι καὶ παρ' ἡμῖν ἡ ἐπιμέλεια τῆς προσήκουσας τῶν νέων παιδείσεως καὶ ἰδίως τῶν κορασίων, ἂν μέλλωσι ν' ἀποτραπῶσιν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας πατρίδος οἱ κίνδυνοι τῆς ἐθνοκτόνου διαφθορᾶς, νὰ εἰσαχθῆ δὲ καὶ στερωθῆ καὶ εἰς τὰς πόλεις ἡμῶν καὶ εἰς τοὺς οἴκους ἡμῶν ἡ ἀληθὴς εὐπραγία. Εἶναι δὲ ἡ ῥηθεῖσα τῶν νέων παιδείασις διττή, ἡ μὲν, οἰκογενειακὴ, ἐνεργουμένη ἐντὸς τῆς πατρικῆς οἰκίας ὑπ' αὐτῶν τῶν γονέων, ἡ δὲ, δημοσίᾳ προσφερομένη εἰς τὰ σχολεῖα. Ἐκατέρα τούτων ἔχει χρεῖαν τῆς ἐτέρας καὶ συμπληροῖ τὴν ἐτέραν· διότι ἡ μὲν ἐμφυτὸς τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων πρὸς ἀλλήλας στοργή, ἣτις τοὺς μὲν γονεῖς κινεῖ εἰς μαγίστους ὑπὲρ τῶν τέκνων πόνους καὶ θυσίας, τὰ δὲ τέκνα καθιστᾷ εὐπειθέστερα εἰς τοὺς γονεῖς, καὶ δεκτικώτερα τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, ἐμπνέουσα ἀπεριόριστον πρὸς αὐτοὺς ἐμπιστοσύνην, εἶναι μέγα παιδαγωγικὸν προτέρημα, ὅπερ οἱ γονεῖς μόνοι ἔχουσιν· εἰς τοῦτο προστίθεται καὶ ἕτερον αὐτῶν προτέρημα, ἡ εὐκολία, μετὰ τὴν ὁποίαν δύνανται ἐκ τῆς ἰδίας τῶν φύσεως νὰ γνωρίσωσι τὴν συγγενῆ φύσιν τῶν τέκνων τῶν, νὰ μάθωσι τὰς ιδιότητάς τῶν, νὰ εἰκάσωσι τὰς ἐνδομύχους ῥοπὰς τῶν. Ἐξ ἑτέρου ὅμως εἶναι ἐπίσης βέβαιον, ὅτι σπανιώτατα οἱ γονεῖς ἔχουσιν ἀρκούσαν σχολὴν πρὸς διδασκαλίαν τῶν τέκνων τῶν, ὅτι ἔτι σπανιώτερον κατέχουσι πάσας τὰς εἰδικὰς ἐκείνας γνώσεις, ὅσαι πρὸς αὐτὴν ἀπαιτοῦνται, καὶ ὅτι πάντοτε σχεδὸν στεροῦνται τῆς διδασκαλικῆς εὐμεθοδίας καὶ εὐχερείας, ἣτις εἶναι καρπὸς μακρᾶς περὶ τὸ διδάσκειν ἀσκήσεως. Ἐνῶ δὲ ἀληθεύει ὅπερ πρότερον εἶπομεν ὅτι ἡ φιλοστοργία καθιστᾷ τοὺς γονεῖς ἐπιτηδειοτέρους εἰς τὴν παιδείαν καὶ διδασκαλίαν τῶν τέκνων τῶν, ἀληθεύει οὐχ ἥττον, ὅτι ἡ αὐτὴ φιλοστοργία ἐξ ἐτέρας ὕψους θεωρουμένη γίνεται πρὸς αὐτὰ πολλάκις ἐμπόδιον, δεκάζουσα εὐκόλως τῶν γονέων τῆς κρίσιν, μαλάσσουσα τὴν καρδίαν τῶν ὑπὲρ τὸ προσῆκον, ἐπικλῶσα αὐτὴν πρὸς τὰ δάκρυα τῶν δυσχεραίνοντων τοὺς πόνους τέκνων καὶ καθιστῶσα πρὸς τὰς τούτων ὀρέξεις λίαν ἐνδοτικὴν. Ἐντεῦθεν ἡ μεγάλη χρεῖα καὶ

ἡ μεγάλη παιδαγωγικὴ ἀξία τῶν σχολείων, ἐν οἷς ἡ κατ' οἶκον παιδεία συμπληροῦται καὶ περαιτέρω προάγεται. Προτέρημα τῶν σχολείων εἶναι οὐχὶ μόνον ἡ τελειότερα διδασκαλία, τὴν ἣποίαν παρέχουσιν ἐν αὐτοῖς διδάσκαλοι εἰδικοί ἐπιτήδευμα τὸ διδάσκειν ἔχοντες, καὶ διὰ μακρᾶς ἀσκήσεως τὴν περὶ αὐτὸ εὐμεθοδίαν καὶ εὐχέρειαν ἀποκτήσαντες, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδέκαστον τῆς περὶ τῶν παιδαγωγουμένων κρίσεως τῶν παιδαγωγούντων, καὶ τὸ ἀνένδοτον τούτων εἰς τὰς παραλόγους ἐκείνων ὁρέξεις, καὶ ἡ τῶν νέων πρὸς τοὺς συσκολάζοντας ἠμελικὰς ἀμιλλὰς ἢ τὴν φιλοπονίαν διεγείρουσα καὶ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις αὐτῶν ἐπιτείνουσα, καὶ πρὸς τούτοις ἡ πολλῶν νέων ψυχῶν πρὸς ἀλλήλας ἐπαφῆ, δι' ἧς ἡ ἰδιοτροπία καὶ μονογνωμοσύνη ἐν ἐκάστῃ νικᾶται, καὶ ἡ κοινωνικότης τρέφεται καὶ κρατύνεται.

• Εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ρηθέντα, ἀξιότιμοι Κύριοι καὶ Κύριαι, περιέχεται ὁ λόγος, δι' ὃν ἐξ ἀρχῆς μετὰ πολλῆς θυμηδίας εἶδομεν τὴν καθίδρυσιν τοῦ νέου τούτου ἐν Ἀθήναις Παρθεναγωγείου, ὅπερ ἐπλήρου κατὰ τὴν ἡμετέραν πεποιθήσιν οὐσιωδῆς χρειᾶς τῆς πόλεως διευθυνόμενον ἀεὶ ὑπὸ προσώπων ἀξίων, οἷος ὁ κύριος Δανιὴλ Σουρμελῆς καὶ ἡ σπμνὴ αὐτοῦ σύζυγος, παρεῖχεν εἰς ἡμᾶς βεβαίαν ἐπίδωκα ὅτι ἔθελε παραγάγει κερποὺς γενναίους. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προθύμως ἀνεδέχθημεν τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἰδρύσεως. Ὅσον βαθυτέραν εἶχομεν συνείδησιν τῆς ἀξίας τῆς προσήκουσας τῶν κορασίων παιδείσεως καὶ τῆς σχέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους κατάστασιν, τόσον ζωηρότερον ἠσθιανόμεθα ὅπερ ἔχομεν καθῆκον νὰ συντελέσωμεν κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ νέου τούτου παιδαγωγικοῦ καθιδρύματος. Τριετῆς πείρα ἀπέδειξεν ἤδη, ὅτι δὲν ἦσαν κεναὶ αἱ ἐλπίδες ἡμῶν διότι τὸ ἐφορευόμενον ὑφ' ἡμῶν σχολεῖον προέβη ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ βελτιούμενον καθ' ἡμέραν ἐπισημητικῶς καὶ ἐπεκτείνον τὴν ὠφέλειαν εἰς αἰεὶ μείζονα ἀριθμὸν κορασίων, ἅτινα εὐρίσκουσιν ἐν αὐτῷ οὐχὶ μόνον διδασκαλίαν ὀρθὴν καὶ εὐμεθοδὸν, ἀλλὰ καὶ ἠθικὴν ὀδηγίαν ἐπιμελῆ καὶ πεφωτισμένην. Οἱ διευθύνοντες τὸ Παρθεναγωγεῖον οὐδενὸς ἡμέλησαν, οὐδεμιᾶς δαπάνης ἐφείσθησαν ἵνα καταστήσωσιν αὐτὸ, ὅσον δυνατόν, τελειότερον. Πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ οἰκία κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εὐρυχωροτέρα καὶ ἀρμοδιωτέρα ἐμισθώθη, καὶ διδάσκαλος τῆς Γαλλικῆς γλώσσης προσελήφθη ὁ Κ. Π. Ἐρραμιίδης. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ἀξιόλογον τοῦ Παρθεναγωγείου κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἀπόκτημα, ὁποῖον ὑπῆρξε κατὰ τὸ παρελθὸν ὁ Κ. Δ. Τζίμας διδάσκαλος τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ ὁ Κ. Γ. Βιώνης διδάσκαλος τῶν Μαθηματικῶν.

• Αναγγέλλομεν δ' εὐχαρίστως, ὅτι τὸν ἐρχόμενον Σεπτέμβριον εἰσάγεται εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον καὶ ἡ διδασκαλία τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, τὴν ἣποίαν θέλει διδάσκει ἐν αὐτῷ εἰς τῶν ἐνταῦθα δοκιμωτέρων Ἀγγλικῶν διδασκάλων, καὶ ὅτι

ἀνετέθη εἰς λόγιον καὶ ἐμπειρον ὁμογενῆ ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ εὐρεσις καὶ ἀποστολὴ Ἀγγλίδος διδασκάλου, ἧτις κατοικοῦσα, ὡς καὶ ἡ Γαλλίς, ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ, θέλει ἀσκεῖ εὐκαίρως τὰ κοράσια εἰς τὸ ἀγγλιστὶ διαλέγεσθαι.

• Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Παρθεναγωγείου καὶ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ· πόσον δ' εὐχάριστοι ὑπῆρξαν οἱ καρποὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας οὐδεμίαν χρειᾶν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν διὰ λόγων ἐνταῦθα, διότι αὐτοὶ ὑμεῖς, ἀξιότιμοι Κύριοι καὶ Κύριαι, παρευρέθητε καθ' ὅλην τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα εἰς τὰς δημοσίας ἐξετάσεις τῶν κορασίων, ἀνεὺ ἐπιδεικτικῆς παρασκευῆς γενομένης, καὶ εἴσθε τῶν προσῶπων αὐτῶν μάρτυρες αὐτήκοι καὶ αὐτόπται. (Ἐνταῦθα γίνεται μναία τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβιβασθέντων κορασίων εἰς τὰς τέσσαρας τάξεις τοῦ ἀνωτέρου Σχολείου, τοῦ Παιδαγωγείου καὶ τῶν τριῶν κατωτέρων Τμημάτων).

• Σπεύδων ἤδη ὁ λόγος πρὸς τὸ τέλος ἀπευθύνεται πρὸς ὑμᾶς, σεμνὰ τῆς Ἑλλάδος θυγάτρια. Ἐπαινοῦμεν τὴν ἣποίαν ἐδειξάτε μέχρι τοῦδε φιλομάθειαν καὶ φιλοπονίαν, προσδοκῶντες ἔτι μεγαλητέραν εἰς τὸ μέλλον. Ὁ ἔπαινος οὗτος τὸν ὁποῖον καὶ οἱ διδάσκοντες, καὶ οἱ ἐφορευόντες καὶ οἱ παρευρεθέντες εἰς τὰς ἐξετάσεις ἀποδίδουσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ ἡ χαρὰ, τὴν ἣποίαν βλέπετε ἀκτινοβολοῦσαν εἰς τὰ πρόσωπα τῶν γονέων σας, δὲν εἶναι βέβαια διὰ τὰς εὐχαισθήτους καρδίας σας μικρὰ ἀμοιβὴ τῆς σπουδῆς καὶ ἐπιμελείας σας. Ἀλλὰ πόσον μεγαλητέρα εἶναι ἐκείνη, τὴν ἣποίαν θέλετε εὐρεῖ καθ' ὅλον τὸν ὑπόλοιπον βίον σας! Ἡ ὀρθὴ παιδεία καὶ χρηστὴ ἀγωγή θέλει εἰσθαι εἰς ὑμᾶς ἄγγελος φρουρός, παρακολουθῶν ὑμᾶς πανταχοῦ καθ' ὅλον τὸν βίον καὶ κατὰ πάσας τὰς περιστάσεις τοῦ βίου σας, προφυλάττων ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν κινδύνων, εἰς οὓς ἡ νεαρὰ μάλιστα καὶ ἀθῶα ἡλικία ὑπόκειται, ἀποτρέπων πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ βλάβῃ τὴν ἀγνότητά τῶν ἠθῶν, τὴν οὐσιωδεστάτην ταύτην τοῦ θήλεος γένους ἀρετὴν, τὴν μητέρα τῆς αἰδημοσύνης καὶ σεμνοπρεπειᾶς, καὶ συνιστῶν ὑμᾶς εἰς τὴν ὑπόληψιν καὶ ἀγάπην ἐκείνων, εἰς οὓς ὀφείλετε νὰ ἀρέσητε. Διὰ τῆς ὀρθῆς παιδείας καὶ χρηστῆς ἀγωγῆς θέλετε ζητήσαι καὶ εὐρεῖ ἐν τῇ ζωῇ τὴν ἀληθῆ εὐημερίαν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐφικτὴ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Τέλος πάντων διὰ τῆς ὀρθῆς παιδείας καὶ χρηστῆς ἀγωγῆς θέλετε δυνηθῆ ποτε νὰ συντελέσητε καὶ ὑμεῖς τὸ μέρος σας εἰς τὸν ἠθικὸν καταρτισμὸν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, εἰς τὴν δόξαν καὶ εὐτυχίαν τῆς ὠραίας ἡμῶν Πατρίδος. »

Περὶ ἀνδρος ὁ Κορίνθιος ἔλεγε· Μηδὲν χρημάτων ἔνεκα πράττειν· δεῖν γὰρ τὰ κερδατὰ κερδαίνειν.